1853. DERTIGSTE JAARGANG. No. 34.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op **Woensdag** en **Zaturdag**. De prijs is per *drie maanden* te Assen *f* 1.60, buiten Assen franco per post *f* 1,75.

WOENSDAG 27 APRIL.

De prijs der Advertentiën is van 1 tot 5 regels **75** cent en voor elken regel meer **10** cent, behalve 35 cent zegelregt.

GEDEPUTEERDE STATEN in de Provincie Drenthe: Brengen ter kennis van de Besturen en Ingezetenen der belanghebbende Gemeenten in deze Provincie, dat, blijkens eene ontvangene kennisgeving van Heeren Gedeputeerde Staten van *Overijssel*, door den Gemeenteraad van *Steenwijk*, behoudens de vereischte goedkeuring, is bepaald, dat de op den 25 October van dit jaar vastgestelde Jaarmarkt aldaar, in stede van op dien dag, zal worden gehouden op den 1sten November daaraanvolgende, uit hoofde op eerstgemelden dag het Loofhuttenfeest der Israëlieten invalt; kunnende, wanneer bij de bedoelde besturen of ingezetenen daartegen bezwaren mogten bestaan, die bezwaren *vóór den 1sten Mei aanstaande*, aan dit Collegie schriftelijk worden bekend gemaakt.

ASSEN, 19 April 1853.

Gedeputeerde Staten voornd.:
De Voorzitter, DE VOS VAN STEENWIJK.
De Griffier, W. H. HOFSTEDE.

De COMMISSARIS des KONINGS in de Provincie Drenthe herinnert alle houders van pretentiën zoo ten laste van de Departementen van algemeen bestuur als van het bestuur dezer Provincie dat, krachtens de wet van 8 November 1815 (Staatsblad no. 51) de tijd tot het indienen hunner rekeningen, memoriën en declaratien over den jare 1852 aan de betrokkene administratiën, collegiën, autoriteiten of ambtenaren, door wie de orders tot het doen van leverantiën als anderzints gegeven zijn, met den laatsten Junij aanstaande finaal zal zijn verstreken, na welken dag geene dier stukken meer zullen kunnen worden aangenomen.

ASSEN den 21 Maart 1853.

De Commissaris des Konings voornd.,
DE VOS VAN STEENWIJK.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente Assen herinneren bij dezen de ingezetenen aan de bepalingen der keur betrekkelijk het bijhouden der bevolkingsregisters, opgenomen in de nummers der Drentsche Courant van den 22 en 25 April 1851, en waarschuwen inzonderheid diegene, welke zich in de Gemeente vestigen, getuigschriften van verandering van woonplaats, afgegeven door het bestuur der Gemeente, die zij verlaten, in te leveren ter Secretarie dezer stad, terwijl de vertrekkenden uit Assen gehouden zullen zijn zoodanig getuigschrift bij de ondergeteekenden op te vragen.

Wordende bij dezen de waarschuwing gevoegd, dat door de politie nauwkeurig op de naleving der keur zal worden toegezien en de overtreders strengelijk vervolgd.

ASSEN den 11 April 1853.

De Burgemeester, H. J. OOSTING.
De Secretaris, KIJMMELL.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente Hoogeveen maken bekend, dat de Gemeente-raad heeft genomen navolgend besluit tot heffing van leges ter Secretarie ten behoeve dier Gemeente. —

De Raad der Gemeente Hoogeveen
Heeft besloten:

Er worden ten behoeve der Gemeente van af den 1 Januarij 1853 geheven leges, naar het volgend tarief, onder de daarbij gevoegde bepalingen:

1°. voor afschriften van stukken (gewoon schrift of tabelwerk): hetzij die volgens de wet voor een ieder verkrijgbaar zijn, hetzij ze uit haren aard in het persoonlijk belang van ingezetenen worden afgegeven of wel het Bestuur de mededeeling op aanvraag toestaat, voor iedere bladzijde van 27 regels en 12 sijllaben, gedeelten genomen voor het geheel, twintig cent.

2°. voor certificaten van goed gedrag, van gegoedheid en andere, die in orginali worden afgegeven voor iedere bladzijde van 27 regels en 12 lettergrepen, gedeelten genomen voor het geheel, twintig cent.

3°. mogt het Bestuur goedvinden de onder 1 en 2 bedoelde stukken gedrukt af te geven, dan wordt voor een vel druks twintig, voor een half vel tien, en voor quart vel vijf cent geheven.

4°. voor legalisatie van handteekeningen van iedere handteekening tien cent.

Alle stukken en werkzaamheden hiervoren bedoeld, door onvermogenden in hun persoonlijk belang benoodigd, worden zonder vordering van leges afgegeven en verrigt.

Zoo worden ook de onder No. 2 hierboven genoemde stukken, voor zooverre dezelve van het zegelregt zijn vrijgesteld, alle ordonnantien van betaling en attestatien de vita, strekkende tot betaling van pensioenen, lijfrenten en andere periodieke uitkeeringen, zonder betaling van leges uitgereikt, en geene leges geheven voor op van het zegelregt vrijgestelde stukken, te plaatsen legalisatiën van handteekeningen.

5°. voor afschriften of uittreksels van of uit acten van den burgerlijken stand:

a. van of uit acten van huwelijk, adoptie of echtscheiding veertig cent. —

b. van of uit acten van geboorte- van overlijden en van huwelijks afkondiging, zoo mede voor de certificaten ter zake der huwelijks afkondiging afgegeven vijf en twintig cent.

Vrij van leges worden afgegeven al de stukken den burgerlijken stand betreffende, aan onvermogenden en zoodanige, die van het zegelregt zijn vrijgesteld, gelijk ook de acten van huwelijks afkondiging, tot de aanplakking bestemd.

De voorschrevene leges voor afgifte van stukken worden geheven voor schrijfloon en papier, en alzoo onverminderd de betaling van zegel en registratie-regten en andere uitschotten. —

Gedaan ter openbare vergadering van den 6 November 1852.

De Burgemeester (get.) L. CARSTEN.
De Secretaris (get.) H. J. CRULL.

en dat ingevolge mededeeling van Heeren Gedeputeerde Staten van dit Gewest van den 12 dezer No. 1 door den Koning bij besluit van den 28 Maart l.l. No. 46, de heffing dier leges is goedgekeurd, met bepaling dat de invordering derzelve zal geschieden overeenkomstig de voorschriften van navolgende verordeningen:

Verordening op de invordering van leges, waarvan de heffing ten voordeele der Gemeente Hoogeveen is bevolen bij besluit van heden:

Eenig artikel.

De bedoelde leges worden geheven bij de aanvraag der stukken en werkzaamheden en betaald aan handen van den Secretaris en den ambtenaar van den burgerlijken stand, ieder voor zooveel hem aangaat.

Van de ontvangst dezer gelden, wordt door ieder hunner in een vooraf door den Burgemeester geparapheerd register aanteekening gehouden en de opbrengst in de eerste acht dagen der maanden Januarij, April, Julij en October overgestort in de Gemeente-kas, tegen de quitantie van den Ontvanger, die aan Burgemeester en Wethouders wordt overgelegd, vóór of op den laatsten dag dier maand.

Aldus vastgesteld door den Raad der Gemeente Hoogeveen in deszelfs openbare vergadering van den 6 November 1852.

De Burgemeester (get.) L. CARSTEN.
De Secretaris (get.) H. J. CRULL.

Hoogeveen, den 17 April 1853.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
De Burgemeester L. CARSTEN.
De Secretaris H. J. CRULL.

Het nieuwe Ministerie.

Dat velen den val van het Ministerie Thorbecke betreuren, kunnen wij begrijpen; minder echter zien wij het in, waarom sommigen reeds dadelijk tegen het nieuwe Ministerie te velde trekken en de Natie tegen hetzelve trachten in te nemen. Het Ministerie heeft nog te weinig gedaan en gezegd, dan dat men daaruit nopens den geest, waarin hetzelve het land denkt te besturen, voor als nog iets met grond kan afleiden. En wanneer wij de antecedenten van eenige leden van het nieuwe kabinet nagaan, dan hebben wij niet alleen reden, om de vooringenomenheid dier sommigen als niet genoegzaam gegrond te beschouwen, maar zelfs om van deszelfs optreden in het bewind heil voor het Vaderland te verwachten; wij denken hier aan den heer *van Hall*, die in der tijd in den met kracht doorgezetten maatregel der conversie den grondslag heeft gelegd van de verbetering van den reeds bijna als hoopeloos beschouwden toestand van 's lands financiën; wij denken hier aan den heer *Donker Curtius*, die in 1848 het zijne toebragt, om ons land te behoeden voor de schokken, die andere landen toen ondervonden. Wil men de nieuwe Ministers uit hunne antecedenten beoordeelen, dat men dit een en ander vooral niet vergete.

In één punt zal zeker de verschijning van het nieuwe Ministerie gunstig werken, het zal ons nl. verlossen van het vooruitzigt, om begiftigd te worden met eene *armwet*, die, naar ons inzien, op verkeerde grondslagen rustte, nl. verpligting tot zekere hoogte van den Staat, om voor de armen te zorgen, die de godsdienstige liefdadigheid dreigde te doen ophouden, die de kerkelijke diaconiën aan het opper-toezigt van den Staat onderwierp, en die de stemming der natie zoo zeer tegen zich had. Wij kunnen toch niet veronderstellen, dat het nieuwe Ministerie zich door het behoud van deze wets-voordragt reeds dadelijk impopulair zou willen maken.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

's Gravenhage, 22 April. Z. M. heeft de volgende beschikking genomen:

„De afdeelingen waterstaat en publieke werken, alsmede die voor de nationale nijverheid zullen van het ministerie van Binnenlandsche Zaken worden gescheiden, en een nieuw departement uitmaken aan welks hoofd zal worden geplaatst de heer L. J. A. van der Kun, inspekteur van den waterstaat, thans belast met de algemeene dienst."

— Aangaande de reden, die tot het ontslag van het ministerie Thorbecke aanleiding gaf, zegt de *Nederlander* o. a. het volgende:

„Verschil van zienswijze met den Koning moge de *naaste aanleiding* geweest zijn: de *oorzaak* moet in de geheele geschiedenis van het ministerie worden gezocht.

En verder:

„Omdat het ministerie, met de herhaalde voordragt der wet op het *Armbestuur*, de onafhankelijkheid van *alle gezindheden*, in den kring van kerkelijk zelfbeheer, door voor de algemeene afkeuring, voorbij zag.

— Volgens de *Messagere di Modena* heeft zich de gezondheids-toestand van pater Roothaan te Rome wel eenigzins verbeterd, doch moeten de artsen alle hoop op volkomen herstel hebben opgegeven; overigens zijn de geestvermogens van den lijder niet in het minst gekrenkt. Genoemd blad spreekt het vroeger door de dagbladen medegedeelde berigt tegen, dat de door pater Roothaan benoemde plaatsvervanger, pater Pierling, uit Duitschland afkomstig is, zijnde hij Lijflander van geboorte.

— Z. M. de Koning heeft aan kerkvoogden van de nederduitsche hervormde gemeente alhier ten geschenke gegeven, het fraaije gebouw der manège in het Willemspark, Zr. Ms. bijzonder eigendom, van hetwelk de eerste steen is gelegd door H. K. H. de erf-groothertogin van Saksen Weimar. Tevens heeft Z. M. te kennen gegeven, tot de inrigting van dit gebouw voor kerkelijk gebruik uit H. D. eigene fondsen te zullen verstrekken het zilver, benoodigd voor den h. doop en het avondmaal, alsmede eenige benoodigdheden voor het ameublement, daaronder begrepen de predikstoel.

25 April. Z. K. H. prins Frederik heeft gisteren hunne excell. de nieuw benoemde ministers in een bijzonder gehoor ontvangen.

— Men houdt het er thans in de residentie vrij algemeen voor, dat eene of de beide kamers der Staten-Generaal eerlang, ingevolge art. 70 der grondwet, door den koning zullen worden *ontbonden*. Naar luid van dat artikel, houdt het besluit, waarbij de ontbinding wordt uitgesproken, tevens den last in tot het verkiezen van nieuwe kamers, *binnen veertig dagen* en tot het zamenkomen der nieuw gekozen kamers *binnen twee maanden*.

— Men verneemt, dat de bekendmaking van de ontbinding van eene of beide kamers, welke men dezer dagen wacht, zal vergezeld gaan van eene proklamatie of ander staatsstuk der regering.

26 April. Bij besluit van den 23sten dezer, no. 63, heeft de Koning op het verzoek om eervol ontslag, met hunne ambtgenooten gedaan door de Ministers *C. F. Pahud*, *J. Enslie* en *H. F. G. baron Forstner van Dambenoy*, en in aanmerking nemende, dat de voor hen bestaan hebbende aanleiding tot voormeld verzoek is opgeheven, — besloten, dat verzoek niet aan te nemen, en hen respectivelijk in hunne functiën van Minister van Koloniën, van Marine en van Oorlog te bevestigen. — Z. M. heeft den heer Mr. *J. F. W. van Nes*, vice-President van Neêrlands-Indië, thans met verlof hier te lande, op zijn verzoek, eervol uit 's lands dienst ontslagen.

(Deze beide berigten met buitengewone gelegenheid ontvangen.)

— Men zegt, dat het gerucht, betrekkelijk eene herziening van de Grondwet van allen grond ontbloot is.

— In het thans bekend gemaakt voorloopig verslag van de Tweede Kamer der Staten-Generaal nopens het ontwerp van wet tot regeling van het

armbestuur wordt te kennen gegeven, dat het ontwerp wel eenige wijzigingen heeft ondergaan, waardoor hetzelve is verbeterd, maar dat het hoofdbeginsel van de wet hetzelfde is gebleven. De leden dan ook, die zich met het vroeger ontwerp konden vereenigen, dachten ook thans nog even zoo over het nieuwe; terwijl anderen, die aanvankelijk het beginsel der wet hebben bestreden, bij hun tegenstand hebben volhard.

— Eergisteren hebben de leeraren der nederd. hervormde gemeente alhier, in verschillende kerken, de aandacht gevestigd op de collecte, welke aanstaanden Woensdag ten behoeve der R. Cath. armen alhier zal worden gehouden. Zij hebben bij die gelegenheid krachtige woorden van liefde en verdraagzaamheid gesproken en de aanwezigen aangespoord, om door het doen van milde giften te toonen, hoe bereidvaardig zij die groote godsdienstige beginselen in toepassing brengen.

Amsterdam, 24 April. De gemeenteraad alhier heeft besloten aan den heer Mr. G. C. J. v. Reenen die de betrekking van Burgemeester der stad heeft verwisseld met die van Minister van Binnenlandsche Zaken, een adres aan te bieden, ter dankbetuiging voor de gewigtige diensten aan de hoofdstad des lands bewezen gedurende het drietal jaren, dat hij stond aan 't hoofd van het stadsbestuur.

— In het stuk, door den raad van Ministers op den 16 dezer aan den Koning gerigt, en door den Minister van oorlog in de zitting van 20 April aan de Tweede Kamer medegedeeld, wordt gewaagd van een voorstel, den Koning op 14 April door dien raad gedaan, om te antwoorden op de adressen, Z. M. aangeboden. Dat ontworpen antwoord, 't geen Z. M. niet oorbaar schijnt te hebben gevonden om te teekenen, luidde aldus:

„Dat de invoering van een bisschoppelijk bestuur over het Roomsch Katholijk kerkgenootschap hier te lande, als een uitvloeisel der grondwettige kerkelijke vrijheid, geene goedkeuring of erkenning van Z. M. behoeft, noch op de belangen van andere kerkgenootschappen, of van den staat, invloed behoort te hebben.

„Dat de koning waakt en zal waken, dat door die uitvoering niemands regten worden gekrenkt.

„Dat er alzoo bij wederzijdsche eerbiediging van elks godsdienstige overtuiging, geen grond tot bekommering bestaat."

— De gemeenteraad van Amsterdam heeft besloten, om de door het Koninklijke Instituut te 's Gravenhage uitgeloofde som van ƒ1000 als prijs voor het te bekroonen plan van de doorgraving van Holland op zijn smalst, met ƒ1000 te vermeerderen en die som ter beschikking te stellen van bovengemeld Instituut.

— Men leest in den *Courrier de Marseille* van den 20 dezer het volgende: „Uit Rome schrijft men, dat een ernstig geschil tusschen den H. Stoel en den zaakgelastigde der Nederlanden bij dien Stoel is ontstaan. Ten gevolge van dit conflict heeft de Nederlandsche gezant zijne brieven tot terugroeping ontvangen. Voor dat hij Rome verliet, heeft deze diplomaat aan den kardinaal Antonelli eene zeer krachtige nota van wege zijn bewind overhandigd. Men gelooft evenwel niet, dat deze diplomatische scheuring ernstige gevolgen zal hebben. Zoo wij wel onderrigt zijn, moet Oostenrijk op eene officieuse wijze tusschen beide zijn gekomen bij het Haagsche kabinet, en Belgie, een geheel katholiek land, zoude ook van zijnen kant verstandige raadgevingen aan het Nederlandsche bewind hebben doen toekomen."

Dalfsen, 22 April. Aangaande de te veld staande wintervruchten, kan men uit deze omstreken met volkomen zekerheid melden, dat, wat de winterrogge en tarwe betreft, deze, enkele akkers uitgesloten, aanvankelijk veel goeds beloven. Het koolzaad, dat door de koude veel geleden scheen te hebben, zoodat men voor zijn welgelukken reeds vreesde, herstelt zich boven verwachting en mag over het geheel thans bijzonder goed genaamd worden; hier en daar vindt men akkers die spoedig in bloei zullen zijn.

Gouda, 21 April. Een voorval dat vreeselijke gevolgen had kunnen na zich slepen, had dezer dagen alhier plaats. De groote klok welker gewigt op ongeveer 16,000 p. berekend wordt, begon eensklaps door het breken van een ijzeren spil te zakken. Gelukkig echter bleef zij halverwege steken, zoodat men in tijds de noodige voorzorg voor grooter ongelukken kon nemen. De schade moet nog al aanzienlijk zijn.

Zwolle, 25 April. Naar luid der berigten, die wij aangaande de longziekte onder het rundvee, uit onderscheidene gemeenten dezer provincie ontvangen, vermeenen wij te mogen vertrouwen dat die ziekte nagenoeg overal afnemende is, terwijl zij in sommige gemeenten, voornamelijk nabij Deventer, geheel heeft opgehouden.

— Te Kuinre zal een weduwnaar van 72 met een meisje van 29 jaren, zijne dienstbode, huwen.

Groningen, 26 April. Den 21 dezer zijn eenige personen en huisgezinnen uit de gemeenten Uithuizen, Uithuizermeeden en Usquert, te zamen 38 zielen uitmakende, waaronder een huisgezin met acht kinderen, waarvan het oudste nog geen elf jaren oud was, van Middelstum naar Noord Amerika vertrokken. — *Gr. Ct.*

— De Raad van Groningen heeft besloten tot het heffen van eene belasting op de honden in die gemeente van ƒ2,- per hond.

— De berigten nopens den stand van het koolzaad in deze Provincie luiden zeer ongunstig; vele landbouwers laten de met koolzaad bebouwde landerijen weder omploegen, zoodat er maar weinige bunders zullen overblijven, waarvan men nog eene geringe opbrengst verwacht. *Pr. Gr. Ct.*

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Parijs, 20 April. De heer Poirson, een der uitstekendste leden van de universiteit, professor aan het *Collége Charlemagne*, het beroemdste der parijsche lyceën, is uit zijne betrekking ontslagen, omdat hij zich niet vereenigen kon met de financiële hervorming dier inrigtingen van onderwijs.

— De Fransche regering heeft onlangs aan Oostenrijk de uitlevering verzocht van het stoffelijk overschot van den hertog van Reichstadt. Men verneemt thans dat dit verzoek geweigerd is.

— Bij besluit van den prefect van het departement du Lot-et-Garonne, wordt het kaartspel en alle kansspelen in koffijhuizen en herbergen streng verboden.

— Den 17 dezer heeft één koopman van Troyes 12,000 eijeren naar Parijs gezonden.

21 April. De nieuw benoemde bisschoppen van Coutances en Grenoble hebben gisteren, in handen des keizers, den eed „van gehoorzaamheid aan de grondwet en van trouw aan den keizer" afgelegd.

— De *Moniteur* deelt een artikel mede, strekkende tot geruststelling van de arbeidende klasse, over de steeds toenemende verhooging der huurprijzen van geringe woningen. Eene loterij wordt tot stand gebragt, om op elf plaatsen woonhuizen voor de arbeidende klasse te bouwen.

— Tusschen Havre en Valparaiso zal eerlang eene geregelde scheepvaartdienst worden geopend. Deze onderneming geschiedt door vier voorname huizen in eerstgenoemde stad, die daarvoor zestien zeilschepen hebben uitgerust.

23 April. Eene nieuwe uitgave van al de werken van Napoleon III, door den schrijver zelven nagezien, verbeterd en vermeerderd, is ter perse gelegd, en zal in vier octavo boekdeelen het licht zien.

— Mevr. Beecher Stowe wordt te Parijs verwacht, alwaar zij drie maanden zal vertoeven, om vervolgens Italië te bezoeken en daarna naar Amerika terug te keeren.

DUITSCHLAND.

Weenen, 19 April. Naar men wil, is de heer von Kletzl te Konstantinopel door de Oostenrijksche regering gelast geworden, aan te dringen op het verkrijgen van krachtiger waarborgen voor de persoonlijke veiligheid der Oostenrijksche onderdanen in Turkije; daar sedert het vertrek van den graaf van Leiningen de klagten niet hebben opgehouden, integendeel zijn toegenomen.

20 April. Het schijnt dat Oostenrijk geneigd is, in de oostersche kwestie, eerder tot de zijde van Engeland dan tot die van Rusland over te hellen, voor zoo verre dit geschieden kan zonder laatstgenoemde mogendheid al te zeer te kwetsen.

— Ten einde de steenbokken, die anderhalve eeuw geleden, in de hooge berglanden van Oostenrijk te huis behoorden, doch sedert zijn uitgestorven, aldaar aan te fokken, heeft de keizer bevolen, dat zeer veel levende steenbokken zullen worden aangeschaft, om in die landen te worden verdeeld en een nieuw ras dier dieren te doen ontstaan.

21 April. Gedurende het jaar 1852 werden met de Oostenrijksche telegraaf-lijnen in het geheel 40,883 partikuliere en 21,834 staatsdépêches verzonden, tegen 22,935 en 21,976 in 1851.

— In Hongarije zijn, gedurende 1852, 109 personen ter dood gebragt, krachtens door den krijgsraad tegen hen uitgesproken vonnissen.

— Sardinië schijnt niet genegen aan het verzoek van Oostenrijk te voldoen, om gestrengere maatregelen tegen de drukpers, enz. te nemen. Terwijl Sardinië de kloosters tegenwerkt, wordt in Oostenrijk alles aangewend, om nieuwe kloosters te vestigen en alles naar dien goeden ouden tijd terug te voeren.

22 April. De reis des keizers naar Lombardije is stellig onbepaald uitgesteld.

Berlijn, 21 April. De Eerste Kamer gaat voort met het geven van bewijzen, dat zij zeer gezind is tot de beginselen van het leenstelsel terug te keeren. Eergisteren beraadslaagde zij over een voorstel van de uiterste regterzijde, strekkende tot de afschaffing der wet van 31 October 1848, waarbij het regt wordt afgeschaft, dat zekere adellijke grondbezitters genoten, op eens anderen grond te jagen. De kommissie adviseerde tot de aanneming van het gedane voorstel, en derhalve tot het herstel van genoemd voorregt.

— De budget-commissie uit de tweede kamer heeft met 14 tegen 13 stemmen verworpen het regeringsvoorstel tot het verleenen eener subsidie van 50,000 thaler, tot gedeeltelijke voorziening in de dringendste behoeften van de evangelische kerk.

— Alhier zullen openbare waschhuizen voor de behoeftige klasse worden opgerigt.

22 April. De aanwending van gaz tot het koken en verwarmen in de woningen wordt al meer in praktijk gebragt. De heer Elsner, de ingénieur die zich bepaald met dezen tak van nijverheid bezig houdt, door het maken van ovens en kookhaarden, die door gaz worden verwarmd, heeft thans ook uitgedacht door gaz metalen te gloeijen en te smelten; tevens heeft hij door middel van een blaasbalg het gaz tot smidsvuur geschikt gemaakt. Daar nu deze wijze om het gaz als brandstof te bezigen, slechts kan worden aangewend in steden alwaar gaz-fabrijken zijn, zoo heeft hij, om in dit bezwaar te voorzien, eenen toestel vervaardigd, waardoor het, op welke plaats ook, mogelijk wordt het gaz zelf te bereiden. De koning van Pruissen heeft den heer Elsner, die te Berlijn woonachtig is, octrooi verleend.

— De koning van Pruissen heeft niet alleen 16 kisten, bevattende schilderstukken en beeldhouwwerken, voor de tentoonstelling te Dublin bestemd, maar tevens bepaald, dat al de kosten van verzending ten laste van den staat zullen komen.

24 April. De regering heeft eene gevoelige nederlaag geleden door de verwerping in de tweede kamer, met 147 tegen 139 stemmen, van het voornaamste artikel van het wetsontwerp, strekkende om de regering te magtigen, den invoer van vreemde drukwerken in Pruissen te verbieden, zonder dat eene regterlijke beslissing vooraf daartoe noodig is.

Keulen, 23 April. Per telegraaf is de tijding uit Freiburg ontvangen, dat gisteren, Vrijdag's morgens te 4 ure, 400 gewapende boeren, onder de leiding van den federalen kolonel *Périer*, eene oproerige beweging tegen de stad beproefd hebben. — Na een bloedig gevecht, vooral aan den ingang van het collège, zijn de opstandelingen door de burgerwacht op de vlugt geslagen. Men zegt, dat ze twee andere kolonnen wachtende waren, die niet zijn komen opdagen. — Er zijn onderscheidene gedood, een groot aantal gewond en een nog grooter getal door de burgerwacht in hechtenis genomen. Onder de gewonden noemt men kolonel *Périer* zelf. Het bestuur van Freiburg is radikaal; de oproerige beweging is thans uitgegaan van de partij van het behoud; men mogt verwacht hebben, dat de behouders niet zulke revolutionnaire middelen zouden bezigen, om aan 't bestuur te geraken.

ENGELAND.

Londen, 20 April. Het budget is voortdurend het onderwerp der gesprekken van het handeldrijvend publiek en ook der kapitalisten. De veelzijdigheid van het ontwerp veroorzaakt natuurlijkerwijze eene groote verscheidenheid van gevoelens. Vooral staan die der eigenlijke kooplieden op vele punten tegenover die der andere klassen, door de overhelling tot vrijen handel in het financieel ontwerp duidelijk doorstralende, waardoor bij hen de minst welkome bijzonderheid, die waarbij de *income-tax* voor zeven jaren vastgesteld wordt, op den achtergrond blijft.

— Uit Australië is 300,000 pd. st. aan goud ontvangen.

— *Daily News* geeft heden een verslag van het gevangen nemen der bemanning van een engelschen koopvaarder, de *William Simpson*, door nederlandsche sloepen in de wateren van Batavia op 25 Januarij ll., bij welke gelegenheid een der engelsche matrozen gedood werd. Om dit berigt goed te verstaan, moet men veronderstellen, dat de kapitein van den *William Simpson* den bijstand der Nederlanders verzocht heeft, om eene muiterij te beletten, die aan boord van het engelsche schip door den timmerman was aangestookt. De eerste sloep moest terugkeeren zonder goed gevolg en zelfs met een gewonden matroos; doch aan de twee sloepen, die vervolgens aanklampten, gelukte het de geheele bemanning in de ijzers te sluiten, uitgenomen den matroos die aan het roer stond en die zich niet verzet had.

21 April. Er is geen nieuws van eenig belang ontvangen, uitgenomen de staatkundige berigten uit 's Gravenhage, behelzende eene verandering van het ministerie, waarin, uithoofde de bekende aanleiding, alhier veel meer belang gesteld wordt, dan anders gewoonlijk aan staatsnieuws uit Nederland te beurt valt.

— In Oregon zijn uitgestrekte goudmijnen gevonden.

— Van Mexiko loopen de berigten tot 21 Maart. Het voornaamste nieuws is de formeele verkiezing van Santa Anna als president van Mexiko, doch de gekozen president was nog niet te Vera-Cruz aangekomen.

— Het Hoogerhuis is gisteren overgegaan tot de tweede lezing van de bill strekkende tot magtiging aan de wetgevende magt te Canada, om de goederen der geestelijkheid te seculariseren.

23 April. Het Lagerhuis heeft de finantiële voorstellen der regering met 234 tegen 175, dus met eene meerderheid van 59 stemmen aangenomen.

ITALIE.

Napels, 12 April. In den namiddag van 9 dezer werd alhier, als ook te Salerno, Caserta, Nola en Toggia een vrij hevigen schok van aardbeving bespeurd.

Rome, 14 April. De militaire commissie van Este heeft 45 roovers tot de galeijen veroordeeld.

16 April. Een nieuw manifest van Mazzini is in beslag genomen, toen men het wilde verspreiden. — Naar men wil is tot eene nieuwe leening van 26 millioen francs, tegen 5 pct., besloten.

TURKIJE.

Konstantinopel, 13 April. De gisteren hier uitgebrokene opstand is weder gedempt. Algemeen wordt verwacht, dat Rusland de Porte zal ondersteunen, ter beteugeling der onlusten in hare eigene staten.

SPANJE.

Madrid, 15 April. Men schijnt weinig vertrouwen te hebben in het nieuwe ministerie.

18 April. Het nieuwe ministererie heeft zijn programma openbaar gemaakt. Uit dat programma dacht men zich een naauwkeurig denkbeeld te kunnen vormen van de staatkundige beteekenis van het kabinet Lersundi, van den weg dien het denkt te volgen, van de hoop of vrees die de voorstanders der konstitutionele vrijheid moeten voeden, maar algemeen is men teleurgesteld. Bedoeld staatsstuk is geheel onbestemd en voor geene uitlegging vatbaar.

CHINA.

De laatste berigten uit China vermelden, dat Nankin door de opstandelingen was ingenomen.

DRENTHE.

Assen, 27 April. Bij besluit van 22 dezer heeft de Koning de door den Gemeenteraad van Gasselte gedane benoeming van den Burgemeester *J. Boelken Bakker* tot Secretaris dier gemeente met zijne goedkeuring bekrachtigd.

— In de zaak van *H. Oortwijn* tegen de Kerkvoogdij van de Hervormde gemeente te Gasselte, thans in behandeling bij den Hoogen Raad der Nederlanden, heeft de Advocaat-Gen. *Gregory* den 22 dezer geconcludeerd tot verwerping van den ingestelden eisch. Uitspraak 20 Mei.

— Bij eene veiling van effecten, den 22 dezer te Amsterdam gehouden, hebben aandeelen in de Drentsche Kanaal-Maatschappij bij *Kalff en Heemskerk* 50 à 52¾ pct. gegolden.

— Bij Kon. besluit van 16 dezer is bij het corps ingenieurs, mineurs en sapeurs o. a. tot majoor benoemd de kapitein *J. Carsten.*

— De bevolking van Nederland beloopt tegenwoordig ruim 3,000,000 zielen, van welke 1,827,168 Protestanten, 1,169,500 Roomsch-Katholijken en 58,518 Israëlieten zijn; die verhouding is in kleiner getallen: van 10,000 ingezetenen zijn er 5980 Protestant, 3828 Katholijk en 192 Israëliet. Van 1830 tot 1850 is de bevolking van Nederland met ruim 425,000 zielen *vermeerderd*, dat is ruim 17 op de 100; die vermeerdering is voor de Protestanten geweest 18 op de 100, voor de Katholijken 13 à 14.

— Door het Departement van Binn. Zaken is aan den heer *J. H. Graswinckel* te Delft, op zijn verzoek, eene verlenging van drie maanden toegestaan voor den termijn tot het stellen van borgtogt, waartoe hij verpligt is ingevolge zijne concessie tot het graven van een kanaal uit de grachten van Coevorden naar de rivier de Eems in Hannover.

— Met het begin van Mei e.k. zal een gedeelte van het garnizoen van Coevorden vervangen worden door twee compagnien van het 3e battaillon, 7e Regiment Infanterie.

— *Men deelt ons de volgende natuurkundige bijzonderheid mede:* Te Wanneperveen is voor eene maand eene big (jong zwijn) geboren, waaraan men niets bijzonders bespeurde, evenmin als aan zijne broertjes en zusjes. Doch in het begin dezer week ontdekte de eigenaar *J. H. Driessen*, dat hetzelve bijzonder dik was, en zag, na het nauwkeurig bezien te hebben, tot zijne groote verbazing, dat het geene opening had, om het verteerde voedsel uit te werpen. Op goed geluk af heeft hij met een scheermes eene opening gemaakt, waarna het dier ontlasting heeft gekregen, en zijne onnatuurlijke dikte heeft verloren.

* Den 16 April j.l. had het vergelijkend examen te Baflo plaats. Vierendertig sollicitanten, allen van den tweeden rang hadden zich aangegeven, doch er waren maar 25 opgekomen. Van deze heeft uitgemunt het volgende tiental: *Feis* te Rottum, *Mulder* te Zuidhorn, *J. W. Pettinga* te Solwerd, *W. Tholen* te Sellingen, *E. Kruisinga* te Kommerzijl, *A. J. Brassinga* te Wester-Wijtwerd, *G. Jager* op den Ham, *G. Fokkens* te Veendam, *H. Kampinga* te Ezinge en *A. Venema* te Tjamsweer. De keuze is nog niet geschied.

* **Smilde, 24 April.** Gisteren was het voor de Afgescheidenen dezer plaats een heugchelijke dag. Na lang herderloos geweest te zijn, werd haar van 't Zandt beroepen leeraar de heer *E. Smid* bij haar ingeleid en bevestigd door den Afgescheiden predikant *J. Timmerman* van Hijken. Deze had tot tekst gekozen Hebr. 17 vers 13. Des namiddags begon de nieuwe leeraar zijn werk met eene leerrede over de woorden van Paulus uit 1 Cor. 2 het 2e vers. Zoowel voor- als achtermiddag was het kerkgebouw opgepropt van belangstellende toehoorders.

* **Ruinen, 20 April.** De deelhebbers in 't veld van Ansen hebben deze week door het lot de plaats van ieders aandeel bepaald. Deze loting is zonder tegenkanting van eenige zijde en tot ieders genoegen afgeloopen. Als een onmiddelijk gevolg der nu volbragte veldscheiding dient genoemd te worden, de aanbouw en aanleg van twee ruime boerenplaatsen, waarvan de eene bijna in gereedheid is. Onderscheidene landbouwers zijn ook reeds bezig, eenige stukken, hun vroeger toegescheiden, te ontginnen. — Als eene bijzonderheid kunnen wij berigten, dat een schaap van den landbouwer *R. V.* alhier vier lammeren ter wereld gebragt heeft van 't vrouwelijke geslacht. Zoowel het moederschaap als hare kinderen bevinden zich in goeden welstand.

* **Westerbork, 25 April.** De kuiper *A. Tijmes* alhier heeft, in navolging van den kuiper *Drenthe* te Assen, eene *gekuipte* schommelkarn vervaardigd, die uitmuntend aan de verwachting beantwoord heeft. Het is daarom, dat hem al reeds eenige bestellingen tot het maken van dergelijke karnen gedaan zijn. De schommelkarn van *Tijmes* bezit voorts een gemak, hetwelk wij bij de schommelkarnen, die wij op andere plaatsen zagen, misten, namelijk dit: dat men de eigenlijke karn van hare pooten, welke er niet aan vastgemaakt zijn, af kan nemen, en haar alzoo, evenals het overige melkgoed overal kan neerzetten, zonder te veel plaats te behoeven.

(Ook de schommelkarnen van Drenthe kunnen van het voetstuk afgenomen worden. Red.)

* **Roden, 25 April.** Wij zijn in de gelegenheid geweest, in de werkplaats van den timmerman *L. E. Coopman* alhier, een wagen te bezigtigen, welke, wegens deszelf bijzonder doeleinde, vermelding verdient; dezelve is op last en voor den Heer *Sponhoff* alhier, door genoemden timmerman en *I. van Houten* van de Leek vervaardigd, en is bestemd, om daarmede de hollandsche kermissen te bereizen, ter uitstalling en verkoop van Groninger koek; zijnde daartoe geheel en al ingerigt, als van binnen voorzien zijnde van de noodige daarin betimmerde kisten, ter berging van p. m. 2000 pond koek; ook is er eene bedstede in aangebragt voor twee personen, en zal alzoo de plaats der gewone houten of linnen kramen vervangen. Volgens de verklaring des ondernemers verdient hij boven eene kraam de voorkeur, daar hij dadelijk na afloop der eene kermis naar de andere kan vertrekken, terwijl met opzetten en afbreken der kramen veel tijd verloren gaat; ook kan hij aan beide zijden van den wagen uitstallen en verkoopen, als daar voorzien zijnde van de noodige ramen en deuren, welke laatste uitgenomen kunnen worden en tot toonbank dienen. — Aanstaande Zaturdag zal hij er mede naar Groningen vertrekken, om de vooreerst noodige koek in te nemen, en van daar zijne eerste zomerreis ondernemen; zullende aan de Hagenaars de eer te beurt vallen, op hunne kermis het eerst dezen nieuwen industriëlen wagen, in de rij der kramen geplaatst te zien, hetwelk voorwaar geen onaardig gezigt zal opleveren.

* **Beilen, 24 April.** Heden hadden we wederom het voorregt 't schoolexamen van onzen onderwijzer met zijne kinderen te mogen bijwonen. Wij zijn vijanden van vitterij, maar ook evenzoo van vleijerij. Evenwel kunnen we niet voorbij openlijk onze goedkeuring te kennen te geven over de *wijze* van onderwijs en de vorderingen door de kinderen aan den dag gelegd; vooral viel ons in het oog, dat de kinderen gewend werden zelve te zoeken en te werken, zoodat er in onze school, tot groot voordeel der kinderen, veel van den zelfzoekenden leervorm wordt gebruik gemaakt. Eene menigte belangstellenden woonde dit belangrijk schoolexamen bij.

Meppel, 25 April. Gister morgen werd bij het begin der godsdienstoefening in de kerk der Hervormden alhier ter kennis gebragt, de door het provinciaal collegie van toezigt op de kerkelijke administratien in Drenthe goedgekeurde bepaling, omtrent het verhoogen van de vaste zitplaatsen in de kerk met 40%, tot vinding van eene som van ƒ 600. voor het tractement van een te benoemen hulpprediker, voornamelijk voor het godsdienstig onderwijs der jeugd, ter verligting van dat werk voor de beide predikanten. Dit besluit is door den breeden kerkenraad genomen, toen door Z. M. afwijzend is beschikt geworden op het verzoek van dat collegie om de subsidiëring van gelijke som van ƒ 600, voor het tractement van eenen derden predikant.

— Van Blokzijl wordt gemeld, dat het hooi daar tot zeer hoogen prijs wordt verkocht ten gevolge van het ongunstige vooruitzigt op een goeden hooioogst van dit jaar.

— Te Oldemarkt waren 15 dezer de prijzen der biggen van ƒ 5.00 tot ƒ 12.50. *Steenw. Ct.*

* **Meppel, 26 April.** Vrijdag ll. had de knecht van den heer W. J. Robaard, grutter alhier, het ongeluk, om nadat hij het zoogenoemde breken gedaan had en de snaar van de schijf wilde afnemen, tusschen de schijf en het kamraad te raken, waardoor hij den arm zoodanig gekneusd kreeg, dat men er van ijzen moet. Gelukkig dat het paard op het voelen, dat er iets stootte, stil bleef staan, anders was hij geheel verbrijzeld. Onze bekwame Chirurgijn geeft alle hoop op eene gelukkige genezing. — Te Steenwijk heeft gisteren een jongen met het ophalen van zijn visschnoer de haak in het oog gekregen en wel zoo, dat dezelve er uit is moeten gesneden worden.

* **Coevorden, 26 April.** In de op heden morgen gehoudene vergadering van den gemeente-raad bragt de Commissie, in wier handen was gesteld de door Ged. Staten teruggezondene begrooting rapport uit, en stelde voor, dezelve te wijzigen naar de meening van dat Collegie; diensvolgens werd besloten; dezelve is op nieuw vastgesteld op ƒ 9126,61⁵. — Ingevolge art. 182 der gemeentewet bragten Burgemeester en Wethouders een beredeneerd verslag uit over den toestand der gemeente; notificatie. — Werd voorgelezen een adres van *E. Zwiers*, verveener aan de Dedemsvaart, gemeente Avereest, verzoekende een beurtveer tusschen deze Stad, Zwolle en Avereest te mogen aanleggen, zoodra de doorgraving der Dedemsvaart in de Vecht bij Ane en het afwaterings- en scheepvaarts-kanaal van hier in laatstgenoemde rivier zal gereed zijn; werd besloten dit adres aan te houden.

* **Borger, 25 April.** Gisteren werd ook de Herv. gemeente alhier door onzen waardigen leeraar uitgenoodigd, om een adres betrekkelijk de bisschoppelijke hierarchie aan Z. M. onzen geëerbiedigden Koning op te zenden, tot welk einde hetzelve na gedane Godsdienstoefening in de kerk ter teekening zou voorliggen. In den tijd van een uur was hetzelve dan ook door meer dan 100 hoofden van huisgezinnen onderteekend. Genoemd adres zal, naar wij vernemen, door een persoon bijlangs de huizen der Hervormden wordt rondgebragt en zal zeker nog door zeer velen worden onderteekend. — Moge elders het getal overledenen in dezen winter groot geweest zijn, ook deze gemeente werd meer dan gewoonlijk door den zeis des doods geteisterd. Reeds sedert 1 Januarij l.l. zijn alhier tusschen de dertig en veertig personen overleden.

* **Emmen, 25 April.** Op de voorjaarsmarkt, den 22 dezer alhier gehouden, was de aanvoer van magere varkens groot, alsmede van biggen; bijna alles is verkocht voor hooge prijzen. De magere varkens golden van ƒ 10,- tot ƒ 32,- en de biggen van ƒ 3,- tot ƒ 10,-, ja tot ƒ 14,-.

Hoogeveen, 22 April. Een vreemd schouwspel vertoonde zich heden ochend aan de bewoners der schutstreek alhier. Voor de woning van H. O. aldaar lag naast elkander gepakt de geheele bagaadje, zoo onder- als boven- kleederen, alsmede een zilveren horogie en eenig zakgeld van een manspersoon. Vreemd gezigt! Schrik en ontsteltenis toonde elks gelaat, want, was het wonder, dat men al dadelijk aan zelfmoord dacht. Niemand kon zich het geval duidelijker verklaren. Doch ..... weldra wordt die ontsteltenis weggenomen en vervangen door algemeen geschater. De historie loste zich volgenderwijze op: Een jongeling, die den vorigen avond duchtig kermis had gehouden en aan het zeilen was geweest, had de aardigheid gehad zich aldaar geheel te ontkleeden, mogelijk zelf niet wetende wat hij deed, en was alzoo gaan opmarcheren. *Handel.*

MENGELWERK.

De Tafeldans.

Pas is men eenigzins van de verbazing bekomen, welke de uitkomsten van de *Electrische Biologie* ons veroorzaakten, of onze verwondering wordt op nieuw gaande gemaakt door berigten van het ontdekken van krachten in den mensch, die men vroeger zelfs niet vermoedde, wij bedoelen de berigten, welke uit Duitschland tot ons komen nopens den *tafeldans*, waarmede daar in den laatsten tijd zeer vele proeven zijn genomen. Deze proeven geschieden aldus: Eenige personen, om eene ronde tafel gezeten, leggen de handen op de tafel, in dier voege, dat de pink van den eenen die van de regterhand des anderen bedekt; zoo blijft men eenige minuten zitten, zonder de keten, welke daardoor ontstaat, te verbreken; weldra bespeurt men eene zekere beving in het blad der tafel, spoedig verandert deze beweging in een stooten van de eene naar de andere zijde, waarmede zekere trekking in het blad bemerkbaar is; daarna stelt de tafel zich plotseling met een hoorbaren ruk in beweging, en beschrijft om zich zelven draaijende een ronden cirkel door de kamer; hare beweging wordt eindelijk zoo snel, dat de rondom staande personen haar nauwelijks kunnen volgen, en de kring moeten verbreken, waarop de tafel onmiddelijk stil staat; nauwelijks echter is de keten hersteld, of de tafel herneemt zijne beweging. De personen, bij wie deze kracht opgewekt is door de keten, kunnen vervolgens, althans dikwijls, ook ieder afzonderlijk andere meubels laten ronddraaijen of voortgaan, eenvoudig door ze met de hand aan te raken. Te Brunswijk zijn vele proeven met buitengewoon goed gevolg genomen.

Prof. von Mohl te Heidelberg geeft in de *Algemeine Zeitung* de beschrijving eener proefneming, welke ten zijnen huize en met zijne medewerking met het beste gevolg plaats had:

„ Wij waren, zegt hij, ten getalle van 6 personen tusschen de 12 en 53 jaren: twee dames, twee heeren, twee volwassen kinderen. De tafel, met welke de proef werd genomen, was eene groote, ronde, van notenboomen hout vervaardigde theetafel, welker voet in drie lange pooten uitliep. Zij stond op een groot losliggend tapijt. Na verloop van vijf minuten begonnen alle aanwezigen te klagen over eene zwaarte in den regter arm, korten tijd daarna de dames over beving, en de jongste knaap over onpasselijkheid. Na verloop van ongeveer 15 minuten begon de tafel te kraken en nu eens naar de regter, dan eens naar de linkerzijde te draaijen. Aanvankelijk dacht men, dat moedwil of ongeschiktheid der jongere proefnemers de geregelde werking van den electrieken stroom op de tafel belette. Doch weldra bleek deze onderstelling ongegrond te zijn, want allengskens ging de werking, welke zich geopenbaard had, tot eene bepaalde draaijing der tafel om zich zelve over en tevens eene voortschrijding in noordelijke rigting. Zij liep hoe langer hoe sneller, zoodat de deelnemers, welke de keten zoo goed mogelijk gesloten hielden, weldra de beweging niet meer konden volgen en los lieten, waarop de tafel onmiddelijk bleef stil staan. Hierbij valt nog op te merken, dat het op den grond los liggende tapijt bij den eersten slag, dien de tafel om zich zelve maakte, zich om den voet derzelve wikkelde, waardoor de beweging werd gestuit; doch nauwelijks van deze hinderpaal bevrijd liep de tafel onmiddelijk en des te sneller op den vlakken grond. De draaijende, voortschrijdende tafel leverde zulk een zonderling schouwspel op, dat de dienstboden, die op het gerucht toegeschoten waren, vol verwondering en ontzet op den drempel der deur staan bleven.

Er blijft nu over eene verklaring van deze verschijnselen te geven. Het feit bestaat, is onbetwistbaar en wordt heden in Europa overal door de aanvankelijk grootste twijfelaars en ongeloovigen bevestigd. Onzes inziens is de natuurlijke reden deze: De rondom de tafel geplaatste personen deelen de levendige stroomingen van hun bloed, welks bloedbolletjes, gelijk bekend is, de voornaamste dragers der electriciteit zijn, door hunne armen en handen aan de tafel mede, die als droog hout een voornaam isolator (niet geleider) der electriciteit is; het gevolg is, dat de electriciteit zich daarin ophoopt en het eerst weder op de aanzittende personen terug werkt, waardoor de tafel, als ware zij eene Mesmer'sche kolom, de gemeenschappelijke electrische vloeistof aan de deelnemers uitstraalt, zoodat bij allen, vroeger of later, eigenaardige gewaarwor-

dingen ontstaan. Wanneer nu de tafel verzadigd is en de uitstroomingen van de personen op haar niettemin voortduren, zoo zal zij trachten zich van hare overvloedige electriciteit te ontladen, dat het eerst door eene soort van trilling, door een langzaam heen en weêr bewegen, enz., wordt aangeduid totdat zij inderdaad voortrukt en in eene ronddraaijing of cirkelvormige beweging geraakt, hetgeen het overtuigendst bewijs der eigenaardige electrische verschijnselen bevat. Het werkzame element bij dit wonderverschijnsel is derhalve niets meer dan magnetische electriciteit en eene thermo-magnetische ketting, een thermo-magnetische multiplicator, zoodat dan ook de overige verschijnselen van draaijing en beweging naar het Noorden of Zuiden volkomen plaats hebben naar de bekende natuurwetten van de rotatie-stroomingen volgens Oersted en Faradaij welke waarschijnlijk willekeurig veranderd kunnen worden, naarmate van de veranderde plaatsing dier deelnemers, zoodat de draaijing van links naar regts en het voortrukken naar het noorden of omgekeerd kan worden, waarvan de bevestiging aan naauwkeurige latere proefnemingen blijft overgelaten.

INGEZONDENE STUKKEN.

Berekening van den dag van het Paaschfeest.

In het *Handbl.* van 6 dezer No. 6653 is eene aanwijzing opgenomen nopens de wijze, om den dag te weten, waarop jaarlijks het Paaschfeest invalt. Deze aanwijzing is ook in den *Verteller* opgenomen. Van eene geachte zijde wordt ons eene meer gemakkelijke wijze in den hieronderstaanden regel medegedeeld. De inzender voegt er bij, dat, zoo hij het middel ten toets brengt aan de in het *Handbl.* en den *Verteller* opgegevene jaren, hetzelve faalt, zoo n.l. dáár de jaren juist opgegeven zijn, terwijl hetzelve echter voor deze eeuw proef houdt, zooals blijkt uit de hierbij gevoegde, door ZEd. berekende jaren; gaarne zou hij over het verschil in de resultaten van de door hem gevolgde wijze en die in het *Handbl.* opgegeven ook de gedachten van een ander vernemen. Een voorbeeld van zijne wijze van berekening is hierbij gevoegd.

Regel.

1e. Men deelt het opgegevene jaar door 19— door 4— en door 7— en noemt de resten A, B, C. — Zoo de deeling opgaat, is de rest 0.

2e. Men vermenigtvuldigt het getal voor A gevonden, met 19, voegt daarbij 23— deelt de som door 30, en noemt de rest D.

3e. Men vermenigvuldigt het getal voor B met 2 — C met 4 en D met 6 — telt bij de drie uitkomsten 4 — het komende dan weder gedeeld door 7, en noemt de rest E.—

Zoo dan de som der getallen D en E kleiner is dan 9, zoo telt men er 22 bij, en men heeft den datum in Maart - en zoo de som grooter is dan 9, zoo trekt men er 9 af, en men heeft den datum in April.

R...... H......

Voorbeeld.

```
   1852 / 9 A          1852 / 0 B          1852 / 4  C
 9 /——/ 19           4 /——/  2           7 /——/  4
   97    —              463    —             264    —
        171                    0                    16 —
         23
         —
        194 /  14 D -
    30 /——/     6
         6     84
                0
               16
                4
               ——
              104 / 6 E
            7 /—/  14 D
             14    ——
                   20
                    9
                   ——
                 11 April.
```

H.

1840- 19 April. 1841- 11 April. 1842- 27 Maart. 1843- 16 April. 1844- 7 April. 1845- 23 Maart. 1846- 12 April. 1847- 4 April. 1848- 23 April. 1849- 8 April. 1850- 31 Maart. 1851- 20 April. 1852- 11 April. 1853- 27 Maart. 1854- 16 April. 1855- 8 April. 1856- 23 Maart. 1857- 12 April. 1858- 4 April. 1859- 24 April. 1860- 8 April.

Naar *dien zelfden* regel in

1598- 24 Maart. 1693- 24 Maart. 1761- 13 April. 1818- 22 Maart. 2285- 23 April. 1666- 28 Maart. 1734- 19 April. 1886- 25 April. 1943- 24 April; - dus geheel mis naar den Verteller.

Mijn Heer de Redacteur!

Wij, *Lezers* van de Prov. Drentsche en Asser courant te *Roswinkel*, rekenen het ons tot eenen pligt, UEd. te verzoeken, het volgende een plaatsje in uwe courant te geven.

Reeds tweemalen, den 9 en den 20 April j.l., zijn er stukken nopens een voorval in de kerk alhier in deze courant opgenomen. Maar waarom heeft de inzender van het eerste, die hier in deze environs als een profaan mensch bekend staat, zijnen naam verzwegen en daaronder „*Roswinkel*" „*Lezers*" geplaatst! ---

't Geachte publiek zal nu gewis denken, dat de ingezetenen aldaar met hun' onderwijzer in disharmonie verkeeren.

Ter hunner teregtwijzing diene dan:

dat geen Lezer van Roswinkel dat stuk heeft ingezonden;

dat ieder aldaar hoogstens met hun onderwijzer tevreden is;

dat wij daarom het tweede stuk, als antwoord op het eerste, luide toejuichen,

en dat wij op alles nu *basta* zeggen, -- hopende, dat de Redactie in 't vervolg niets nopens die zaak weder in hare courant opneemt.

De beide schrijvers zij herinnerd het versje van vader Cats:

Scherpe distlen steken zeer,
Kwade tongen nog veel meer!

Roswinkel den 23 April 1853. St. B. Z. uit aller naam.

Aan de Redactie der Provinciale Drentsche en Asser Courant.

Mijne Heeren!

Naar aanleiding van eene advertentie, in uw blad van 20 April j.l. voorkomende, en betreffende eene proef met eene zoogenaamde schommelkarn genomen, verzoek ik UEd. beleefdelijk in uw eerstvolgend nummer te willen mededeelen, dat ik die bewuste proef als volkomen mislukt beschouw.

Heb de eer mij te onderschrijven UEd Dw. Dienaar:

SMILDE, 26 April 1853. P. J. L. EEKHOUT.

ALLERLEI.

Men schrijft uit Haarlem dd. 16 dezer: Zekere L., bediende aan 's rijks museum van schilderijen, gevestigd in het paviljoen Welgelegen, in den Hout, liet gister avond ten half tien ure, gezond en welgemoed, de kraambewaarster ten zijnen huize uit. Zijne vrouw, 10 dagen kraams, was ingeslapen, en zag, toen zij de oogen opende, haren man zitten voor haar bed, gloeijende als een kool vuurs. In de grootste ontsteltenis sprong zij ten bedde uit, nam een emmer water en stortte dien over hem uit. Daarop scheen hij in elkander te zakken, maar bleef nog altijd op den stoel zitten. Op hare kreten kwamen de buren toeschieten en verleenden hulp. Terstond werd geneeskundige bijstand ingeroepen, en de lijder naar het gasthuis vervoerd. Daar gekomen, geraakte hij weder tot bewustzijn, vroeg naar zijne vrouw en antwoordde op eenige aan hem gerigte vragen. Ten half vier ure in den morgen is hij overleden. Het was nog geen tien uur, toen de vrouw haren man aldus zag; hij had in dien tusschentijd nog een glas suikerwater gereed gemaakt en op de beddeplank geplaatst, zich ontkleed tot op hemd en onderbroek, aangezien men zijne bovenkleederen, netjes gevouwen en op elkander gelegd, op eenen anderen stoel heeft terug gevonden; er was geen vuur in huis, alzoo dat zelfs de kagchel niet brandde, en de kaars, waarbij hij had zitten lezen, tamelijk ver van hem op het midden van de tafel rustig stond te lichten; het hemd was niet geheel verbrand, en evenwel de romp van hals tot lenden geheel en al verkoold, terwijl de overige ledematen geen spoor van vuur vertoonen. Naar men zegt, was deze man niet aan den drank verslaafd.

CORRESPONDENTIE.

Het stuk uit Hoogeveen met het opschrift: *Wat is de verbeelding,* en betrekking hebbende tot eene vrouw, die meende, dat zij bevallen moest, hetwelk echter bij uitkomst bleek niet zoo te zijn, is niet geschikt voor dit blad.

Het berigt uit E., betrekkelijk een jager, die een patrijs schoot, welke op een haas viel, waarop de haas met de patrijs op den rug op den jager aanliep, die daarop van schrik misschoot, vereischt nadere toelichting.

ADVERTENTIEN.

Te ERS, op den 18 dezer, beviel zeer voorspoedig van een welgeschapen ZOON A. BEULING, echtgenoote van

W. O. BURGHGRAEF.

EXTRACT-VONNIS.

Bij VONNIS der ARRONDISSEMENTS-REGTBANK te Assen van den 25 April 1853 is **JENTJE TEUNIS WESTERT**, zonder beroep, wonende te Zuidwolde, ten verzoeke van haren broeder HARM TEUNIS WESTERT, Landeigenaar, wonende te Koekange, gemeente De Wijk, **ter zake van onnoozelheid gesteld onder CURATELE.**

Geschiedende hiervan openbare aankondiging ter voldoening aan de bepaling van art. 498 van het Burgerlijk Wetboek.

ASSEN den 27 April 1853.

Voor Extract conform,
Mr. J. OOSTING, *Procureur.*

De PROVINCIALE COMMISSIE van GENEESKUNDIG ONDERZOEK en TOEVOORZIGT in dit Gewest geeft bij dezen aan de belanghebbenden kennis, dat ze hare gewone **VOORJAARSVERGADERING** zal houden op DINGSDAG den 24 Mei e. k., en, zoo noodig, den volgenden dag, op nader te bepalen uur, in eene der localen van 't Gouvernementshuis te Assen.

Zij, die verlangen toegelaten te worden tot eenig geneeskundig examen, zullen zich, voorzien van de noodige bewijsstukken, immers acht dagen bevorens, moeten vervoegen òf in persoon òf met vrachtvrije brieven bij den Med. etc. Doctor G. H. AMSHOFF te Hoogeveen, Voorzitter van bovengemelde Commissie.

ZUIDLAREN den 21 April 1853.

In naam der Commissie voornoemd,
De Secretaris:
Dr. E. P. PRUISSEN.

De VOORZITTER van het HOOFDBESTUUR van het Genootschap *ter bevordering van den Landbouw in Drenthe* brengt op verzoek ter kennis van het algemeen, dat van het ACHTSTE LANDHUISHOUDKUNDIG CONGRES, hetwelk zal gehouden worden te *ALKMAAR* op den 21, 22, 23, 24 en 25 Junij eerstk., **PROGRAMMA'S**, zoolang er exemplaren voorhanden zullen zijn, op franco aanvrage bij den Secretaris van het Hoofdbestuur, Mr. J. A. WILLINGE GRATAMA te Assen, verkrijgbaar zijn; dat eene LIJST VAN INTEEKENING voor het Lidmaatschap van het bedoeld Congres bij den genoemden Secretaris voorligt tot den 15 Julij,— en tevens dat op den 29 en 30 Junij e.k. eene TENTOONSTELLING van VEE, PLUIMGEDIERTE, WERKTUIGEN enz. te *Dragten*, Provincie Friesland, zal gehouden worden.

ECHTEN den 15 April 1853.

VAN ECHTEN VAN HOLTHE.

De ondergeteekende beveelt de DRUKKERIJ van de *Provinciale Drentsche en Asser Courant* beleefdelijk aan tot het leveren van alle mogelijke **DRUK- en SMOUTWERK;** als: *Prijscouranten, Etiquettes, Visite- en Adreskaartjes, Wissels, Kwitantien, Facturen, Rekeningen, Rouw- en Trouwbrieven, Geregtelijke Acten, Borgtogten voor Verveeners, Briefjes van ingeladen turf etc.*; hij hoopt goed werk goedkoop te leveren.

ASSEN, 19 April 1853.

M. T. Sz. GRATAMA.

OP MAANDAG DEN 2 MEI 1853

's morgens 10 uur, zal ten verzoeke van THIJS HARMS IJPEMA, ten zijnen woonhuize te *Foxwolde*, Gemeente Roden, ten overstaan van den Notaris Mr. J. L. TONCKENS te Hoogeveen,

PUBLIEK WORDEN VERKOCHT:

16 stuks HOORNVEE, 2 dragtige MERRIE-PAARDEN, 2 beslagen BOEREN WAGENS, en verder **Boeren gereedschap, KARN, TIJNEN,** en verder **nieuw Melkgoed,** en voorts onderscheidene soorten van **HUISMEUBELS** en **HUISGERADEN.**

J. L. TONCKENS.

WEGENS VERTREK NAAR ELDERS

zal op DINGSDAG den 5 Mei 1853, ten huize van den heer TEXTOR aan het eerste gesticht te Veenhuizen, gemeente Norg,

PUBLIEKE VERKOOPING

gehouden worden van eene nette goedgeconserveerde

INBOEDEL,

als **Mahonijhouten SECRETAIRE, SPEELTAFEL en STOMME-KNECHT, Eikenhouten en andere TAFELS en STOELEN, fraaije KAGCHELS, SPIEGELS, BEDDEN met Toebehooren, KARPETTEN, KOPER, TIN, AARDE- en GLASWERK.**

Deze Verkooping zal des voormiddags te 10 uur een aanvang nemen en de GOEDEREN kunnen daags te voren worden bezien

H. H. VAN LIER.

BURGERLIJKE STAND.

HOOGEVEEN, 17--24 April. Ondertr.: R. Slot met H. Pruissen; J. Mulder met A. Gort; J. Koopmans met M. H. Brinks Paalman; A. Burema met T. Hof; J. de Weerd met IJ. van Regteren; J. Thalen Hz. met H. van Goor; H. K. Diphoorn met M. Madorf; L. Lamberts met M. Nijhoer; Hendrik Tædes Jagers met Jantje Willems van Veen, ingeschreven te Bergum. --- Geh.: G. Strijker met A. Bisschop; R. Kreeft met C. Winkel. --- Bev.: J. Slomp, geb. Schra, van d; G. Kok, geb. Bisschop, van d; J. Guichelaar, geb. Booij, van z; J. Warmels, geb. Willink, van d; H. Blokzijl, geb. IJmker, van d; H. Swiers, geb. Groten, van d; J. Seinen, geb. Snippe, van d; R. Drent, geb. Gort, van z; T. van Dalen, geb. Meijer, van d; E. Heuvelman, geb. de Graaf, van z; A. van der Sleen, geb. Vos, van z; H. Damming, geb. Schierbeek, van z. --- Overl.: Hendrik Hendriks Zwiers, 63 j; Arend van Oosten, 29 j; Metje Faken, 9 j; Pietertje Swiers, 8 u; Grietje Hendriks Gort, echtgenoot van Jan Barels, 54 j; tevens een levenloos kind van het mannelijk geslacht van Wilem Swiers en Henderika Groten.

COEVORDEN, 17---24 April. Geh.: F. Schaaf en M. Roos. Overl.: Roelof Altena, echtgenoot van G. Bouwers, 50 j.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 26 April.

Tarwe, Jarige	70 N.pd.	ƒ 7.25	
„ N. Oml.	68 „	„ 6.50	
dito.	70 „	„ 7.00	
„ „ Old.	68 „	„ 6.40	
„ „ „	70 „	„ 6.90	
Rogge, N. Inl.	66 „	„ 5.80	
„ O. „	68 „	„ 6.20	
„ „ „	70 „	„ 6.60	
Haver, N. dikke	40 „	„ 2.85	
„ „	50 „	„ 3.50	
„ Voer	35 „	„ 2.65	
„ „	40 „	„ 2.95	
„ Zwarte	35 „	„ 2.50	
„ „	40 „	„ 2.85	
Garst, N. wint.	52 „	„ 4.15	
„ „ „	54 „	„ 4.45	
„ „ zomer	57 „	„ 4.55	
„ „ knob.	62 „	„ 5.86	

Boekweit, zand	65 N.pd.	ƒ 4.90	
„ „	67 „	„ 6.30	
„ veen	64 „	„ 5.40	
„ „	66 „	„ 5.80	
Paardeboonen..	ƒ 5.70	à 6.20	
Groene Erwten.	„ 0.00	à 0.00	
Graauwe „	„ 0.00	à 00 „	
Koolzaad ..	ƒ 0.00	à 00.00	
Gort, grove	„ 8.25	à 8.75	
Gort, parel	„ 11.00	à 12.00	
Olie, raap per vat	00.00	à 32.50	
Raapkoeken ...		à 00.00	
Lijnkoeken ...	00.00	à 00.00	
Boter ¼ ton.	. 00.00	à 00.00	
Boter ⅛ „		à 00.00	

Tarwe met iets meer handel. Rogge goed prijshoudend. Boekweit algemeen lager verkocht. Garst als voren wel te plaatsen. Dikke Haver alsmede Voer en Zwarte aan benoodigden tot ruim vorige prijzen gedaan, overigens stil.

ZWOLLE, 22 April. Tarwe f 8,75 a f 9.40. — Rogge f 6.25 à 6.80. — Garst f 0,00 a f 0,00. — Boekweit f 5.50 à f 7,00. — Boonen f 0,00 a 0,00.—Aardappelen f 2,00 à 3.25. — Boter per ⅛ ton f 18.00 à 18,50; per ℔ f 70 a 80 cents.

MEPPEL, 21 April. Rogge, f 6.25 à f 6,80; Boekweit, f 5,00 à f 6.75; Boter 1½ Ned. pd. f 1,15 à f 1,27½. Boter per ⅛ vat ƒ 15,50 à ƒ 16.50. Zetting f 00.00.

STEENWIJK, 25 April. Rogge ƒ 6.30 à 6.80. Boekweit 00 --- a 0 --- Boter per ⅛ ton 17,50.

OLDEMARKT, 23 April. Boter ⅛ vat ƒ 17,50.

AMSTERDAM, 25 April. TARWE tot iets lagere en ROGGE tot ruim vorige prijzen met goeden handel. --- Tarwe: 129 ℔ bonte Poolsche ƒ 305; 128 ℔ mindere dito ƒ 295; 128 ℔ puike dito ƒ 312; 130 ℔ bonte Koningsberger ƒ 300; 129 ℔ Brunswijker ƒ 270; 128 ℔ Rostocker ƒ 212; 124 ℔ Groninger Smet ƒ 210; 117 ℔ Vriesche ƒ 208; 134 ℔ Kubanka ƒ 265. Rogge: 123 ℔ Pruissische ƒ 197; 125 ℔ Pommer ƒ 205; 120, 121 ℔ Odessa ƒ 175, 177; 122 ℔ puike Berdianski ƒ 185; 120 ℔ mindere dito ƒ 175; 123 ℔ Tangarok ƒ 186; 117 ℔ Archangel ƒ 175; 118 ℔ Petersb. ƒ 175. -- GARST iets lager; 118 ℔ Holsteinsche ƒ 170. --- HAVER en BOEKWEIT zonder handel. --- KOOLZAAD was heden in deze maand £ ½ hooger; op het Najaar onveranderd; verkocht: Holsteinsch £ 57; Oud-Eider £ 57; op 9 vaten Olie in April en Mei £ 60; Oct. en Nov. £ 61; Dec. £ 61½. — LIJNZAAD in een doen; 109/10 ℔ Riga ƒ 270; 112/13 ℔ Petersb. ƒ 295. — RAAPOLIE op nieuw hooger; op 6w ƒ 35½; Vlieg. ƒ 34½; 1⁰ Mei ƒ 33¼, ½, ⅜; Sept. ƒ 35¼, ⅛; Oct. ƒ 35½, ⅜; Nov. ƒ 35½, ¾, ½; Dec. ƒ 35¾, ½. — LIJNOLIE stil; op 6w ƒ 30½; Vlieg. ƒ 29½; 1⁰ Mei ƒ 29¼. — HENNEPOLIE op 6w ƒ 37¾; Vlieg. ƒ 36¾.— RAAPKOEKEN per 1040 stuks ƒ 66 a 68. — LIJNKOEKEN per 104 stuks ƒ 9 a 12.

220ste STAATS-LOTERIJ. 1e KLASSE.

1ste Lijst. No. 8 ƒ 20000. No. 15304 ƒ 5000. No. 1224 ƒ 1250. Nos. 5486, 14056, 18043. 15206 ieder ƒ 1000.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 25 April 1853.

			GEBLEVEN.
Nederl. W. S.	2½	pct.	62¾
„ „	3	„	73¾
„ „	4	„	93$\frac{1}{16}$
Amort. Synd.	3½	„	
Handelm.	4½	„	
O. I. Leening	4	„	93⅛
Aand. Holl. Spoorw.			
Aand. Rijn Sp.	4½	„	
Haarl. Meer	5	„	
Rusl. Ob. Hope	5	„	107¾
Dito 1828/29	5	„	107
Cert. 1831/33	5	„	97
Dito 1840	4	„	91½
Dito Stieglitz	4	„	91⅜
Ins. in Assign.	6	„	73
Cert. van dito	6	„	73¼

			GEBLEVEN.
Polen. Oblig.	4	pct.	
Spanje. Oblig.	1	„	23$\frac{13}{16}$
Obligatiën	3	„	47⅛
Binnenl.	3	„	42$\frac{11}{16}$
Amortisable			5$\frac{9}{16}$
Bewijz. Coup.			7
Oostenrijk,			
Oblig. Goll	5	„	85[illegible]
„ „	4	„	[illegible]
„ Metal.	5	„	81
„ „ N.	5	„	93
„ „	2½	„	41[illegible]
Belgie, Cert.	2½	„	
Rothschild	2½	„	52[illegible]
Portug., Lond.	5	„	41[illegible]
„	4		39[illegible]
Amerika Bank-Act.			5[illegible]

BIJ M. T. Sz. GRATAMA, TE ASSEN.